

Genel Müdürlük Bünyesinde İletilen ay Ocaklarının Kurumlar Vergisi ve KDV Mükellefiyeti hk.

Belge türü	zelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-62030549-125-
Tarih	08.05.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir ve Kurumları Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-62030549-125-

08.05.2025

Konu : Genel Müdürlük Bünyesinde İletilen ay Ocaklarının Kurumlar Vergisi ve KDV
Mükellefiyeti

İlgi : ...

İlgide kayıtlı zelge talep formunuzda; ... Belediyesine bağlı kent içi toplu ulaşımlarını sunan bir kamu kuruluşı olduğunuzu, kurumunuz bünyesinde çalışan personelden para toplanarak sermayesi oluşturulan, bu sermaye ile yalnızca personelinizin çay ve kahve ihtiyaını karşılayan, dışarıya satış yapılmayan, kar amacı gütmeyen, kiralama yapmadan ve dışarıdan işçi temin edilmeden kurulan çay ocaklarınızın iktisadi işletme oluşturup oluşturmadığı ile çay ocaklarınız için potansiyel vergi numarası alıp alamayacağınız hususlarında Defterdarlığımız görüşü sorulmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; 6 ncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklamalar içeren 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.3.1.) bölümünde iktisadi kamu kuruluşlarının ticari, sınai veya zirai bir işletme oluşturup oluşturmadığı hususunda, bu Tebliğin (2.4.) bölümünde yapılan açıklamaların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu Tebliğin (2.4.) bölümünde; iktisadi işletmenin belirlenmesinde işletmenin belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesinin, diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin, karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği, ayrıca kazanç sağlama amacı olmasa dahi işletmenin konusunun ve faaliyetinin, her türlü mal ve hizmet satışı ya da bunlara benzer şekillerde olması ve devamlı surette yapılması durumlarında da dernek veya vakıflara ait iktisadi işletme olduğunun kabul edileceği ve faaliyetin dönemsel veya mevsimlik olmasının (havuz ve plaj işletmeciliği gibi), işin niteliği nedeniyle faaliyetin devamlılığına engel teşkil etmeyeceği ifade edilmiştir.

Devamlılık unsuru, bir hesap dönemi içinde aynı veya ayrı faaliyet alanlarında ticari mahiyet arz eden işlemlerin birden fazla yapılmasını ifade etmektedir. Aynı hesap döneminde tek işlem nedeniyle ticari faaliyetin devamlılık unsurunun oluştuğunu kabul etmek mümkün olmamakla birlikte, faaliyetin organizasyon gerektirmesi veya amacının ticari olması durumunda devamlılık unsurunun varlığı kabul edilir.

Ticari organizasyon, sermaye tahsisi, işyeri açılması, personel istihdamı, ticaret siciline kaydolmak gibi unsur ve şartlardan tümü veya bir kısmı yerine getirilmek suretiyle belirli şekilde kurulmuş olacaktır. Bu takdirde bu organizasyon içinde bir takvim yılında veya iki veya üç yılda tek bir işlem yapılmış olsa dahi

ticari faaliyetin varlığı kabul edilir.

Buna göre, tüzel kişiliği itibarıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan ... Genel Müdürlüğünün yürüttüğü faaliyetlerin, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde devamlı surette ve bir bedel mukabilinde gerçekleştirilen ticari, sınai ve zirai faaliyetlerden oluşması halinde, bu faaliyetler dolayısıyla adı geçen Müdürlük bünyesinde oluşacak iktisadi kamu kuruluşu nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekir.

Dolayısıyla, dışarıya satış yapılmaksızın sadece Genel Müdürlüğünüz personelinin çay ve kahve ihtiyacını kurum bünyesinde istihdam edilen personel ile karşılamak üzere, her personelden maktu bir bedel üzerinden para toplanmak suretiyle faaliyette bulunulacak çay ocağı hizmetinde ticari organizasyon bulunmaması halinde Genel Müdürlüğünüze bağlı bir iktisadi kamu kuruluşu oluşması söz konusu olmayacaktır.

Söz konusu çay ocağının ticari bir organizasyon çerçevesinde ve bir bedel mukabilinde faaliyet göstermesi halinde ise Genel Müdürlüğünüz bünyesinde oluşacak iktisadi kamu kuruluşu nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekecektir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun,

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

1/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, dışarıya satış yapılmaksızın sadece Genel Müdürlüğünüz personelinin çay ve kahve ihtiyacını karşılamak üzere personelinizden para toplanmak suretiyle kurulan çay ocağı hizmetlerinde ticari organizasyon bulunmaması halinde, Genel Müdürlüğünüz bünyesinde iktisadi kamu kuruluşu oluşmayacağından, bu çay ocağında verilen hizmetler KDV'ye tabi olmayacaktır.

Ancak, söz konusu çay ocağı hizmetlerinde ticari bir organizasyon bulunması halinde, Genel Müdürlüğünüz bünyesinde oluşan iktisadi kamu kuruluşunca verilecek hizmetler 3065 sayılı Kanunun 1/3-g maddesine göre KDV'ye tabi olacaktır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması Hakkında 4358 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde; *"Kamu idare ve müesseseleri ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, Maliye Bakanlığınca belirlenecek işlemlerin yapılması sırasında, bu işlemlere muhatap veya taraf olan gerçek ve tüzel kişilerin vergi kimlik numarasını tespit etmek ve bu işlemlere ilişkin belge, hesap ve kayıtlarında vergi kimlik numaralarına da yer vermek zorundadırlar. Belirlenecek işlemlere muhatap veya taraf olan kişiler, vergi kimlik numaraları olmadığı takdirde, işlemlerin tamamlanmasından önce vergi kimlik numarası almak zorundadırlar.*

Bu Kanuna göre vergi kimlik numarası tespit etme, belge, hesap ve kayıtlarında gösterme mecburiyeti kapsamına alınan kurum ve kuruluşların özel mevzuatlarında yer alan vergi kimlik numarasının kullanımını engelleyici veya kısıtlayıcı mahiyette olan hükümler uygulanmaz.

Bu Kanunda geçen 'vergi kimlik numarası' tabiri, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8 inci maddesi uyarınca gerçek ve tüzel kişilere verilen vergi numarasını ifade eder." hükmü yer almaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 8 inci maddesinin son fıkrasında; **"Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişilere bir vergi numarası verilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve vergi numarasının kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerle ilgili kayıtlarda ve düzenlenecek belgelerde kullanılması mecburiyetini getirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."** hükmü bulunmaktadır.

Öte yandan, Vergi Kimlik Numarası kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin olarak 19/06/2001 tarihli ve 24437 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Sıra No.lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliğinin "I- Vergi Kimlik Numarasının Tespiti ve Kullanımı" başlıklı bölümünde;

"Bu Tebliğ kapsamına alınan gerçek ve tüzel kişiler bu Tebliğde belirtilen işlemleri yapan veya bunlara muhatap veya taraf olan her türlü gerçek ve tüzel kişi müşterilerinin kimlik, adres ve diğer bilgilerinin yanı sıra;

1. Vergi kimlik numaralarını tespit ederler.

2. Bu numaraları ilgili belge, hesap ve kayıtlarında kullanırlar." ifadeleri yer almaktadır.

240 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin **"Tek Vergi Numarası Uygulamasında Vergi Mükelleflerince Uyulması Zorunlu Hususlar"** başlıklı A/2 maddesinde; **"Vergi dairelerinde kayıtlı her gerçek ve tüzel kişiye tek vergi numarası verilecek olup, mükelleflerin merkez ve şubeleri aynı vergi numarasını kullanacaklardır. Şubelerin başka vergi dairesi yetki alanı içerisinde olması durumu değiştirmeyecektir. Bankalar bu uygulamanın dışında tutulmuşlardır."** açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, dışarıya satış yapılmaksızın sadece personelinizin çay ve kahve ihtiyacını karşılamak üzere personelden para toplanmak suretiyle Müdürlüğünüz bünyesinde kurulan çay ocaklarında, ticari organizasyon çerçevesinde bedel karşılığı bir hizmet verilmemesi halinde bağlı bir iktisadi kamu kuruluşu olmayacağı değerlendirildiğinden, söz konusu çay ocakları için (banka hesabı açmak, banka hesap hareketlerini takip etmek amacıyla) ayrı vergi kimlik numarası (potansiyel dahil) oluşturulması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resm işlemlerde Resm Gazete metni esastır. — 18.09.2026